

Provincia er sådan omtrent det værste, man kan byde journalist-helten i Dan Turèlls nye krimi Mord i Rodby (udgives af Borgen på tirsdag). Manden får hjemme af lutter københavneri, bare han ser et tog forlade Hovedbanegården. Ikke desto mindre bliver han sendt til Rodby for at dække et mord for sin avis — og på vejen ud ad døren funderer han:

— Ikke fordi Rodby er slem, slet ikke. Hvis jeg skulle vælge mellem at møde to sultne tigre alene i et bur, at høre en opera af Wagner i sin fulde udstrækning eller at tilbringe et par dage i Rodby, så ville jeg givetvis vælge det sidste ...

I det følgende uddrag af bogen er vor stærkt københavnske helt nået frem:

TURÈLLS HELT I PROVINSSEN

BAREN på Hotel Rodby hedder 'Roden' og ligger — som en broget hukommelse erindrede mig om — helt til venstre i etablissementet. Fra receptionen går man igennem morgenmadssalen med den flove luft af afdankede rundstykker og så ligger den der på vej mod restauranten i det lønlige håb, at middagsspisende lige vil vise deres internationale klasse og dannelse ved at indtage en Dry Martini før plankeboffen.

Der var pænt fyldt. Tre-fire yngre par sad i en klynge i den ene ende, to ældre par i den anden, ca. i midten to handelsrejsende, der sad og udvekslede oplysninger om ugens salg. De skulle begge — fremgik det, som jeg bandede mig vej hen imod selve

baren — videre mod Ringkøbing i morgen.

DET GAV MIG EN IDÉ

Jeg entrede en bårstol og fik en whisky — dobbelt og uden vand og is, tak — og sjaskede den i sækken, mens jeg så mig om på de gamle billeder af Rodby i 90'erne på væggene. Rodby måtte have været en morsom by dengang. Alle mændene på bilerne var store og bredskuldrede og sortklædte og skæggede, og alle kvinderne var små og lyse og lette og hvidklædte.

Over baren hang Børnehjælpsdagens lodder på en papskive i halvcirkel-form. Loddernes hvide papirrør var fladtrykte i begge ender. De lignede joints.

Hvilket gav mig en idé, som jeg for en sikkerheds skyld realiserede på herretoiletet.

Så gik jeg ud for at se på byen. Rodby, *Du Stadt Meiner Träme*.

Rodby havde ikke ændret sig meget, siden jeg sidst havde været der for fire eller fem år siden. Fra Hotel Rodby over Torvet med den evindelige etatsråd Schilling skrædede jeg ned mod jernbanestationen, byens knude-

punkt og livsnerve, og fik en øl i restauranten, hvor halvdelen af byens befolkning lod til at have forsamlet sig. Ved de små firkantede borde sad de og sagde ting til hinanden, som jeg ikke var i tvivl om, man ville kunne høre, ord til andet, ganske uændrede, samtidig og synkront, på jernbanestationerne i Aarhus, Silkeborg, Randers og Haderslev.

PROVINSENS CENTRALSUMP

— Nej, du, så prøvede han at sælge det henne hos Hansen, men den gik ikke ...

— Ja, men hvad skal jeg sige til hende?

— Jeg kan godt sige dig mand, dét finder jeg mig ikke i. Jeg siger dem kraftedme ligeud hvad jeg mener om det, dét gør jeg sgu. Jeg er sateme ikke bange for dem!

— Det værste er, at jeg elsker ham sgu. Han er et dumt svin, men jeg elsker ham.

— Skal vi ta' én til?

Det sidste lod til at være det almindelige motto, og jeg tænkte jeg hellere måtte gå videre, om ikke andet så for afvekslingens skyld. Det lader til, at jernbane-restauranterne de sidste år er ble-

AF DAN TURÈLL
FORFATTER

PORNO ÅBEN

vet provinsbyernes central-sump, det sted hvor den mest deprimerende druk silende svæver ned fra tidlig morgen til sen nat uden indslag af anden art. Der er altid nogen, der sidder og brokker sig, der er altid et selskab håb- og arbejdsløse, der er altid et par, der stadig ikke rigtig er helt sikre på, om de skal gå videre sammen, der er et hold rejseende med aviser og lige vagtsomme blikke på deres kufferter og restaurantens ur. Og så er der altid servitricen, og servitricen i den gennemsnitlige DSB-restaurant er en kvinde af den art, om hvem man på forhånd ved — bare ved et blik på hendes sammenknebne mund — at hun enten ingen mand har eller i hvert fald én, der ikke giver hende den mindste fornøjelse. Hele livet er én tung pligt, og det oser tre miles ud af hende, mens hun med martyrmine trækker endnu en kold Tuborg frem fra køledisken.

KENDT FRA BROCHUREN

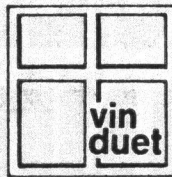
Jernbanen i Rodby er naturligvis nabo til posthuset. Sådan skal det — ifølge regulativet for danske provinsbyer — være, og sådan

er det. Derefter følger Rådhuset og Brugsen, og til venstre for Brugsen kommer Gå-gaden med sine stærkt opreklamerede rødfarvede 72-punkts-plakat-tilbud om Johnny Reimars Smølfeparty-plader, havnefesten i næste uge, klassiske engelske tweedhabitter i Rodby Herremagasin og oste for den kræsne kender. Der er fire værtshuse i gå-gaden, hvilket er skyld i, at Rodby i turistbrochurerne kalder den 'Byens Muntre Hjørne'. Munterheden består sædvanligvis i, at tandløse fulderter — i brochuren omtalt som 'originaler og bohemer' — raver rundt og forsøger at finde fodfæste på asfalten, mens de råber blandede ukvemsord efter de forbipasserende, hvis de er på *dén*. Det er den almindelige form for dansk munterhed og livsglæde.

PÅ RANDEN AF EN BEGIVENHED

Foran vinhandelen stod en ældre, tandløs kvinde med en flaske kirsebrævin i hånden og mumlede, dvs. hun så ud, som om hun hidtil bare havde mumlet i sine sitrende, spytyldte mundvi-ge. Min tilsynekomst på Gå-

*Dan Turéll i sit elskede
Vesterbro-miljø — som både
han selv og helten i hans
krimi grumme nødig forlader*

gaden opmuntrede hende ganske tydeligt. I samme øjeblik, jeg gik forbi hende, råbte hun: — Der er blod på dine hænder!

Et par forbipasserende husmødre med tunge indkøbsnet standsede omgående op i håb om at have noget at fortælle, der kunne afbryde TV-avisen samme aften. En enkelt indehaver af et vaskeri — 'skjorter leveres inden for 24 timer' — kom helt tilfældigt frem i døren.

Jeg så uvilkårligt på mine hænder. De var aldeles pletfri, så pletfri som Hendes Majestæt Dronning Margrethes kjole — undskyld: *robe* — er det, når hun modtager udenlandske præsidenter på officiel visit på Amalienborg.

— Du er en morder! tilføjede hun, med en høj kvækende diskant. — Du *dræber* mennesker! Du er nazist! Du har kolde øjne!

Mange påstande at tage stilling til på én gang.

BESTEMT TIL FRILANDSMUSEET

Til trods for de husmoder-øjne, der allerede havde dømt mig, lykkedes det mig at snige mig ned ad en af Gå-gadens sidegader, hvor et par små piger stod og sjippede. Jeg tænkte et øjeblik på, om jeg mon kunne gå forbi dem uden at blive beskyldt for at være en pervers børnelokker, der stirrede på otteårige pigers lår under deres uskyldige sjipling. Det lykkedes.

Gaden var roligere end Gå-gaden. Ud ad vinduerne steg duften af middagsmad, børn blev kaldt op, cykel efter cykel blev anbragt og låst omhyggeligt til nedløbsrøret. Husene var små, rød-gule og flade. Fred og ro herskede over denne del af Rodby, og hele gaden så ud, som om den var bestemt til en nær som helst åben plads på Frilandsmuseet — 'Dansk landsby, 20. årh.'